

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

Полтавська державна аграрна академія
Інститут проблем природокористування та екології
Національної академії наук України
Інститут проблем ринку та економіко-екологічних досліджень
Національної академії наук України
Дніпропетровський державний аграрно-економічний університет
Житомирський національний агроекологічний університет
Університет Хоенхайм, м. Штутгарт (Німеччина)
Курганська державна сільськогосподарська академія ім. Т.С. Мальцева
Вагенінгенський університет і науково-дослідний центр, м. Вагенінген (Нідерланди)
Казахський агротехнічний університет імені Сакена Сейфуліна
Опольський університет, м. Ополя (Польща)

II МІЖНАРОДНА НАУКОВО-ПРАКТИЧНА ІНТЕРНЕТ – КОНФЕРЕНЦІЯ

"ЕФЕКТИВНЕ ФУНКЦІОНУВАННЯ ЕКОЛОГІЧНО-СТАБІЛЬНИХ ТЕРИТОРІЙ У КОНТЕКСТІ СТРАТЕГІЇ СТІЙКОГО РОЗВИТКУ: АГРОЕКОЛОГІЧНИЙ, СОЦІАЛЬНИЙ ТА ЕКОНОМІЧНИЙ АСПЕКТИ"

Збірник матеріалів
28 листопада 2018 року

м. Полтава

*Свідоцтво ДУ «Український інститут науково-технічної експертизи та інформації»
(УкрІНТЕІ)
№486 від 11 жовтня 2018 року*

Друкується за ухвалою факультету агротехнологій та екології (Протокол № 4 від 26 листопада 2018 року.) та кафедри екології, збалансованого природокористування та захисту довкілля (Протокол № 4 від 23 листопада 2018 року)

Матеріали II міжнародної науково-практичної інтернет - конференції "Ефективне функціонування екологічно-стабільних територій у контексті стратегії стійкого розвитку: агроекологічний, соціальний та економічний аспекти" – 28 листопада 2018, Полтава – 255 с.

У збірнику представлені матеріали конференції за наступними напрямками: агроекологічні, соціальні та економічні передумови трансформації сільськогосподарських угідь в екологічно стабільні; агроекологічні основи раціонального використання земель для створення екологічно стабільних територій; агроекологічні, соціальні та економічні аспекти сільськогосподарського природокористування територій; методика та методологія оцінки стану довкілля, ефективності управлінських дій зі створення і функціонування екологічно стабільних територій; оцінка та аналіз еко-соціальної і економічної стабільності територій; підвищення ефективності використання, відтворення і охорони природних ресурсів на екологічно стабільних територіях; агроекологічні, соціальні та економічні складові ефективного функціонування екологічно стабільних територій.

Матеріали призначені для наукових співробітників, викладачів, студентів й аспірантів вищих навчальних закладів, фахівців і керівників сільськогосподарських та переробних підприємств АПК різної організаційно-правової форми, працівників державного управління, освіти та місцевого самоврядування, всіх, кого цікавить проблематика розвитку екологічного господарювання, суспільства, сільського господарства й економіки.

Матеріали видані в авторській редакції.

Рецензенти:

Дегтярьов В. В. - доктор сільськогосподарських наук, професор, завідувач кафедри ґрунтознавства, Харківський національний аграрний університет ім. В.В. Докучаєва, м. Харків

Харитонов М. М. - доктор сільськогосподарських наук, професор, керівник центру природного агровиробництва, Дніпровський державний аграрно-економічний університет, м. Дніпро

Матеріали друкуються в авторській редакції мовами оригіналів.

Відповідальність за грамотність, автентичність цитат, достовірність даних та правильність посилань несуть автори наукових робіт

Розділ VIII

ФОРМУВАННЯ ЕКОЛОГІЧНОЇ СВІДОМОСТІ ТА ЕКОЛОГО – ВАЛЕОЛОГІЧНЕ ВИХОВАННЯ

ЕКОЛОГІЧНА ПОЛІТИКА ВИЩОГО НАВЧАЛЬНОГО ЗАКЛАДУ ЯК ЕЛЕМЕНТ НАВЧАЛЬНО-ВИХОВНОГО ПРОЦЕСУ

Самойлік М.С., Плаксієнко І. Л., Чубук Д.,
м. Полтава, Україна

Глобальний характер екологічних проблем людства обумовлений тим, що при плануванні і реалізації матеріального прогресу суспільством не були враховані екологічні основи життя людини та інших живих істот. На сьогодні екологічна політика є важливою складовою політики будь-якої держави. Екополітика - це система політичних, економічних, юридичних, освітніх заходів, які приймаються для управління екологічною ситуацією та забезпеченням раціонального використання природних ресурсів на території країни [1]. В сучасних соціально-економічних умовах велика увага приділяється проблемі формування і реалізації екологічної політики на рівні окремих організацій, господарських об'єктів, особливо промислових підприємств, які здійснюють основний внесок в забруднення навколишнього середовища, і це потребує екологічного моніторингу та розробки природоохоронних заходів [2].

Екологічна політика Полтавської державної аграрної академії (ПДАА), націлена на створення інтегрованої системи екологічного управління науково-освітнім процесом, здійснюється в тому числі і через кафедру екології, збалансованого природокористування та захисту довкілля ПДАА.

Відповідно до концепції діяльності кафедри екології, збалансованого природокористування та захисту довкілля (див. рис.) до основних напрямів її роботи крім підготовки фахівців в галузі екології та проведення науково-дослідної роботи для вирішення проблем з охорони довкілля, входять формування в академії простору соціальної відповідальності за збереження навколишнього середовища та наукове екологічне співробітництво з вітчизняними та зарубіжними партнерами

Кафедра екології, збалансованого природокористування та захисту довкілля

Концепція кафедри – підготовка висококваліфікованих фахівців-екологів, формування екологічного світогляду та надання відповідного рівня професійних знань і вмінь, які в подальшому дозволять здійснювати ефективну природоохоронну діяльність, досягати гармонійного поєднання еколого-економічних складових у контексті збалансованого розвитку суспільства.

Стратегічні напрямки розвитку кафедри:

- розширення освітніх можливостей науково-педагогічних працівників;
- підвищення наукового потенціалу кафедри;
- розвиток матеріальної бази та дидактичного потенціалу кафедри;
- розширення профорієнтаційної роботи, а також міжвузівської, міжнародної співпраці, роботи з підприємствами та організаціями;
- здійснення науково-практичної діяльності щодо збереження довкілля.

Здобувачі вищої освіти

Політика кафедри:

Суспільство

- екологічне виховання молоді;
- підготовка фахівців-екологів;
- проведення наукових досліджень у галузі охорони довкілля і збереження ресурсів та підготовка науковців у даній сфері;
- проведення практичної підготовки ЗВО щодо вирішення екологічних проблем сучасності;
- сприяння працевлаштуванню.

- підвищення екологічної свідомості;
- проведення наукових досліджень для вирішення проблем у галузі охорони довкілля, як на регіональному так і державному рівнях;
- практична та організаційна робота з підприємствами, організаціями т.д. щодо вирішення екологічних проблем.

Вирішення екологічних проблем суспільства

Співпраця

Підприємства, організації, установи

Дитсадки, школи, ЗВО, НАН України

Держустанови, органи управління

Населення

**Змішення антропогенного навантаження
Формування екологоорієнтованого суспільства**

ІМПЛЕМЕНТАЦІЯ ЕКОЛОГІЧНИХ ІМПЕРАТИВІВ У РОЗВИТОК СУСПІЛЬСТВА

Екологічне навчання

Екологічне виховання

Підприємства, організації, установи

Формують екологічні проблеми суспільства та соціальний резонанс

Населення

Рис. 1 Концепція діяльності кафедри екології, збалансованого природокористування та захисту довкілля

На кафедрі екології покладаються залучення студентів академії до екологічних проєктів, конференцій, семінарів, громадських екологічних організацій, а також відображення екологічних аспектів у науково-дослідній роботі та програмах підготовки студентів усіх освітньо-кваліфікаційних рівнів.

Кафедра активно співпрацює з держустановами та органами управління, підприємствами, громадськими організаціями, освітніми закладами та населенням щодо вирішення екологічних проблем суспільства на регіональному та державному рівнях.

На кафедрі організовано роботу двох наукових студентських гуртків «Зелена варта» і «Еколог-дослідник», учасники яких розглядають за круглим столом нагальні та дискусійні питання в галузі екології та агроекології.

Кафедра екології є ініціатором впровадження програми ресурсної ефективності щодо раціонального рівня енергоспоживання, нових форм утилізації та переробки відходів, використання енергоощадних виробів та відновлюваних джерел енергії.

На кафедрі розроблена та впроваджується програма «Зелений офіс» з використанням при організації робочого простору принципів відео екології з метою забезпечення позитивної дії візуального середовища на емоційний, психологічний та фізичний стан суб'єктів освітнього процесу [3,4].

Велику увагу кафедра приділяє підвищенню екологічної свідомості й культури учасників навчально-виховного процесу проводячи інформаційно-просвітницькі заходи, спрямовані на пропагування екологічних знань та культури споживання. Активна екологічна політика кафедри екології, збалансованого природокористування та захисту довкілля має сприяти забезпеченню оптимальних умов природокористування, гармонійній життєдіяльності та екологічній безпеки колективу академії.

Література

1. Хилько М.І. Екологічна політика. Монографія. /М.І.Хилько.- К.: Абрис, 1999.- 302 с.
2. Шевчук В.Я. Екологічне управління /В.Я.Шевчук, Ю.М.Саталкін, Г.О.Білявський.-К.: Либідь, 2004.- 432 с.
3. Даниляк, В.И. Человеческий фактор в управлении качеством: инновационный подход к управлению эргономичностью: учебное пособие /В.И. Даниляк. - М. : Логос, 2011. - 332 с.
4. Янкович, Ш.А. Управление офисом: учебное пособие /Ш.А. Янкович. – М. : Юнити-Дана, 2012. - 255 с.

ХИМИЧЕСКИЙ АСПЕКТ СИСТЕМЫ ЭКОЛОГИЧЕСКОГО ОБРАЗОВАНИЯ

Плаксиенко И.Л., Ашихмина Т.Я*, Колесникова Л.А., Самойлик М.С.
Полтавская государственная аграрная академия
**Вятский государственный университет*

Экологическое образование XXI столетия, являясь действенным инструментом экологической политики для сохранения человеческой цивилизации, пронизывает новым смыслом весь образовательный процесс. Современному обществу необходим компетентный специалист-эколог с глубокими теоретическими знаниями, четкой системой ценностных ориентаций и практических навыков для принятия решений в сложных экологических ситуациях. В высшей школе предмет и содержание экологического образования рассматривается с трех разных позиций: классической экологии, исследующей биологические объекты и процессы их взаимодействия в антропоэкосистемах; инвайронментологии, изучающей степень загрязнения среды обитания человека;